

L'IGNORANCIA

REVISTA CRÓNICA

ORGA Y XEREMIES D' UNA SOCIEDAT DE MALLORQUINS.

A Palma, cada número. 2 céntims.
 Fora de Palma » 2 1/2 »
 Números atrassats » 4 »

Sonará cada dissapte, si té vent á sa flauta.

S'envian es números á domicili, tant á dins Ciutat com á ses Viles, pagant per adelantat á s'Administració (carré des Call n.º 10), 1 pesseta á conte de 16 números.

SON TRITLO. (*)

Idées meues.—Son Tritlo está ple de mòrts.—Llites y Camarots.—Un negoci per s' Ajuntament de Palma.—Un conte trèt en sos dits.—Un responsòri á s' Art gòtich.—Y no res pus.

Confés que devegades tench unes idées de lòco rematat.

Avuy que tothòm calla, avuy que tot dú dòl, avuy que tot es trist, avuy me vénen ganas de fé un article alegre; vuy dí, alegre... fins á un cert punt.

Aquells qui cregan qu' amb ell fas bèfa des mòrts y ses antorxes, no l' haurán entès.

Vatx á esplicá á n' es lectors de L'IGNORANCIA que no entran may á dins es Cementèri, tot lo que no reparan es qui hey entran qualque pich.

Jò el tench pròu repassat; hey sé ses tresques, perque ha estona que 'm bull dins es méu cap un pensament, y salta y botá y va derrera espitxarse cap á *la Sala*, y entrarsen dins es cervell de qualsevòl Alcalde que sia hò per despartá cassos qui dormen.

De mòdo y de manera que si hagués tengut més temps, hauría escrit en castellá ben sèrio tres articles dedicats á n' es nòstro Ajuntament sobre *Son Tritlo*, y li hauría dit mil y mil còses que no sab, á n' es parexe: còm es are, li hauría dit qu' es nòstro Cementèri está tot plé de mòrts.

Tan plé, que si va axí, haurán de fé, (y Deu no 'u vulga!) allò que feyan per devés Andraitx. (a)

Y li hauría dit es méu parè sobre ses tombes y es *panteons*, y ses capelles, y es nitxos, y es fossá, y lo demés.

Però vatx girá fuya, pensant per mí matex:—¿Y qu' has d' aná á dirli á s' Alcalde, de *Son Tritlo*, si es ample ó si es estret, si es alt ó si es baix, si está plé ó si está buyt?—Y vatx estojá aquestes idées per aprofitarles un altre día,

còm es are avuy, que me caurán molt bé per posá aquí.

A mòdo, Bon-Jesús! que cap d' es lectors en llegirles hey passi gust, ni 'm don rahó! Envant, y ja 'u veurém!

Ydò, *Son Tritlo*, (ja he dit que parl amb aquells que no hi van may,) son nou ò deü cortons de terra á un costé, tancats amb paret alta, just abans d' arribá á *Ca ses Bièles*.

A un qui 'l mira de per demunt es pont que té devant, li parex veure una taula de juguetes y santets d' aquells que venen en el Ram.

Sòls no hem cercat quin any el benehiren, ni qui 'l va construhí allá ahont se tròba: axò pòch mos importa. Lo cert es que ja existía en temps qu' enterravan en es *Camp Roig* de l' Hospital, y dins es vassos des convents de frares.

Anem á veure ses òbres qu' hey han fetes de vint anys ensá.

Primé, tot eran tombes dins sa terra, axí matex còm encar' are 's veuen dins es quadros veys.

No hey havia ni nitxos, ni capelles, ni falta que no hi feyen.

Però ets Ajuntaments de Palma, que sobre *higiene pública* may n' han tayat tròs hò, s' imaginaren engrandí *Son Tritlo* sense afegirli terra. Degué haverhi qualque comissió des Cementèri que va dí:—«P' es continent estojan es difunts á dins armaris; es nòstros no mos caben devall terra; ydò ¡á fé armaris!»

Cridáren es mañèfla den *Frontera* (al cèl sia ell;) señáren quatre retxes: venga guix y hòmos, y... ¿que los vá sortí?

Una murada amb quatre sostres de lliteres mal forjades y més mal cubertes, qu' en ploure, tot s' abeura, y véssa, y trascola, y ratja, y... no 'n parlem pús.

Llavò féren capelles. Ses primeres cauen just devant l' Iglesia, á cada banda de sa costa. Nòstros estam contra sa rigurosa simetría; emperò aqueix pich, l' haguéram adoptada per no veure, fent un carreró, sis portades tan distintes.

Llavò s' estableix un tròs (y no de

terra verge) per sepultures nòves, allá dalt, á l' esquerra còm pujam; y dins pòch temps, totes tenguéren amo. Y señan més capelles, d' esquena á s' hòrt des capellá.

Llavò, tornan á baix, y trèuen òssos d' un redòl que, d' una peste ensá era gorét, per fé encara més tombes: y no están llestes, còm ja están venudes. ¡Ni si establissen el *Terreno!*

Y are, ¡véngan més capelles, á una tira, ja qu' hey ha pròu tirada y que tot fa paret!

¿Y qu' es aqueix llaurá? ¿Qui fa es projectes, y qui los aprova, de tantes òbres á la babal-lá?

Ah, bé! que nòstros mos allargam un poquet massa. Si per dins Palma, sa ciutat des vius, tot s' en vá á nòrri en quant á arquitectura y policia urbana, gens estrañy es que á *Son Tritlo*, sa ciutat des mòrts, hey vaja més.

Per axò hey veym es camarots á pisos, qu' estan á punt d' esbucarse, uns demunt altres.

Per axò hey veym tantes capelles aferrades y estretes, casi per la forsa.

Per axò hey veym aquelles gabies per demunt ses llòses, embalumant es pas.

A cap Ajuntament li ha passat pe' sa eyma que ja es hòra de fé un cementèri nou. ¡Si fos còsa de vòts!

¿No diuen qu' ha quebrat s' Ajuntament? Ydò que no 'l mos fassa per satisfé una necessitat: ¡qu' el fassa per negoci! Sòls que s' expropiassen, per bé públich, quatre corterades sobrarian, per d' aquí á cent cinquanta anys.

No aném de calculá, emperò, á uy li podem trèure es conte de lo qu' hey goñaría es municipi.

Quatre corterades son 705.600 pams. Llevemne sa mitad per caminals, per capella, dependències y fossá p' es pòbres. En quedan 352.800.

Posèmlos, un amb s' altre, á quatre sòus y mitx. Valdrán 79.380 lliures mallorquines. (b)

(*) Aquest article va essé escrit y publicat p' Els Mòrts de l' añ 1872, y el reproduhim suposat que casi tot es aplicable á s' estat actual des nòstro Cementèri.

(a) Los cremavan per fé llòch á n' ets altres.

(b) Es cuadro n.º 5 de *Son Tritlo* que s' estableix per ferhi tombes aislades, á rahó de 60 fins á 100 duros es trast, vé á sortí á rahó de unes 5300 lliures per cortó. ¡Y no es á terra verge!

Llevemne per sa compra des terré y per ses parets y edifici 19.380. Romanen 40.000 *duros*.

Y are, ¿qui es que dupta que d'aquí a vint anys (si avuy se priva de fé tombes nòves dins *Son Tritlo*) s'ha despatxat es solá des nou projecte?

Sí, dins vint anys; que tot sería es comensá y qu'es fes móda prende trasts; perque en ses tombes es en lo que un pare ò un hereu gasta es doblés de molt bon gust.

Y a més, entenguemnos; nòltros no feriem capelles en teringa, ni bateries de calaxos, ni tombes amb ses quatre parets totes mitjeres.

Nòltros voldríam un cementèri tot jardí, a terra nivellada, amb s'oratori en mitx, amb dependències, per un sacerdot, y per fossés, y per sa gent que hi vetla, y per facultatius, y per un jardiné, y per cotxés, y etc., etc.

Nòltros voldríam que a més de ses tombes ordinaris voltant ses parets, hi hagués uns daus per sepultures aisla-des, amb sos retxats corresponents; y ses capelles (qu'haurian de essé pòques) unes llun de ses altres entre mitx de abres, perque axò es s'únich módo de lográ bons efectes y de ferles menos insalubres.

Nòltros voldríam un local, separat, decent, per enterrá es qui no son catòlics. (c)

Y si axò se feya, hauríam acabat de veure aquestes lápides, esquena per esquena, (i son ses modèrnes!) que parexen una tota sola serrada just per mitx. Y no veuriem aquelles taques grògues regalimant p'es nitxos d'un módo repugnant; ni a ses capelles confondre ses mollures des Vignola amb archs punta-de-metla.

Si axò se fés, ja se suposa qu'entra-ria es gust a nes particulás y s'emulació entre ets artistes, que tot fa falta! y no veuriem tantes *capsaleres de llits de pagés* en llòch de panteons. Y no veuriem *panestatjes gòtics*, ni buròts francesos, ni gabies per fieres, ni inscripcions bajanes, ni tantes altres còses com a *Son Tritlo* s' veuen..... ¡Pòbre Art gòtic! ¡Y que de pichs t'han mòrt a gobiades!

Si axò se fés, amb un sol guardiá, no se veuriem ses escultures destrossades per caps-buyts, ni quintilles roñoses de un batxillé novell embrutant amb so lapis es nòm d'una donzella.

Si axò se fés, no veuriem *enterrá* per mèdi d'un ternal, per enforná es bauls dins sostres desjuntats y plens de degotissos.

Però... y jò ¿que somiy? Perdonaume, lectors; volia fé un article alegre per distreurevos sa melancolia, y vetx que

m'he posat formal fent un cementèri a l'ayre.

D'axò que vos he dit, no'n conteu res a cap Alcalde, perque estich ben segú que proposá es méu projecte seria pèrdre es temps y es llexiu.

¿Voleu un consej méu? Es día en que es declari sa *llibertat de cementèris*, que ja no's pòt torbá, uniuvos deü ò dotze y feysne un de nou. Jò vos promet ganancia, que axò de morir-se es feyna segura, y la Mòrt heu té a escarada s'ompli tombes.

Però, en es titols de propietat que deü, feishi constá que may per may treureu ets òssos ni ventareu ses cèndres axí com se sol fé a dins *Son Tritlo*.

¿Quin crímen han comès es nòltros avis perque desbaratem ses calaveres, si no es d'havermos engenrat a nòltros, fíys desagrahits?

Ja qu'es domicili d'es qui viuen sols es respectat en teoria, que'u sia en práctica es vás d'es difunts.

Ja que vivim dins guèrres y avalòts demunt la terra, que mos dexin en pau y en descans devall la terra.

¿No es veritat que feya riure aquest article? Ydò, si teniu cò y enteniment, meditaúló de veres y jò vos jur que ploraréu.

Per'vuy no dich res pús.

B. F.

S' ATLOTA PROMESA.

—¿Tú aquí, assegut a la Rambla, Ahont séuen es veys xaruchs?

—¡Ay, bon amich! ¿No conexas Qu'estich esperant qualcú?

—Vuy essé de sa partida:

¿Quin nou fet portau mogut?

—A partides de folgansa

No m'hi veurás aná pús:

Jò espér que pas una atlòta

Qu'es es conòrt des méus uys.

—¡Mala esperansa es aquesta!

Ses atlòtes son just fum

Que's gira amb so vent que reyna...

—Qu'ella passarà, es segú.

—¿Y si avuy muda sa volta?

—No es possible que la mud'.

—¿Y si l'obliga sa mare?

—Tota sola vendrà avuy.

—¿Ja es casada?—No: fadrina.

—¿Tú l'estimas?—Més no puch.

—¿T'estima ella?—Anit passada,

Amb llágrimas en ets uys,

Devant Deu me va prometre

S'amor més sant y més pur.

—Si per espòsa la cercas,

Jò't diré si tens bon gust.

—Per espòsa l'he triada,

Y heu será dins un temps curt.

—Y sa mare, ¿com la dexa

Passetjá sense ningú?

—Perque sa volta es en cotxo

Cap al camí de Jesus.

—¡Ara hey caich! Tú l'has robada,

Y anau a casarvos lluny.

—Ben lluny farém ses noviances.

—M'has de di qui es ella...—Al punt Veurás que la passan pòbres Y sacerdots qu'entre llums A enterrarla la s'en dúen Estesa dins un baul.

P. A. P.

INUNDACIONES.

¿Qui no sab, a n'aquestes hòres, s'imensa desgracia qu'affligex sa bella ciutat de Murcia, y altres poblacions tan importants com Almeria, Lorca y Oriola?

Una espantosa inundació ha fet mal bé centenars de corterades d'aquella hòrta fertilíssima, convertint en pòbres miserables a moltes persones y families qu'hey tenian es séu remey. ¡Quin aspecte de desolació y de misèria! Viles y llogarets qu'are no son més que clapés de ruines, cases passades per uy, abres y tota casta de bestia, que s'aygada s'en ho ha duyt, comellás y sementés y hòrts tots tapats de llim y fanch, que no's poden conrá; resultantne d'axò pèrdues grandíssimes.

Tot axò no sería res, si no s'hi hagués d'afegí un sens-fi de víctimes qu'hey han perdut sa vida. Diu qu'es mòrts, a l'hòra d'are, passan d'un milená. Viudes que romanen sense espòs, infantons sense pare ni mare, gent desdixada que roman sense un fil de ròba per vestir-se, y sense un trist bocí de pá que durse a sa boca.

Aquesta desgracia es massa gròssa, perque hey haja un cor honrat, un'ánima generosa que no'n tenga compassió, y no procur remediaria en lo possible.

Tota España ha pegat un crit de sentiment, y es fòch de sa caridat ha espi-retjat per tot. Govèrn y Autoridats del Rey en avall, Corporacions, periòdichs, y tota classe de persones han fets cuantiosos donatius per atendre a tantes malanades víctimes.

Mallorca fins are no es romasa en-rra: pòbres y ríchs han volgut doná un testimoni des séus sentiments humanitaris en favor des malanats germans nòltros de Murcia. Es diaris publican llargues llistes de gent caritativa: s'han organiat Juntas de señós y de señores que recullirán ses llimosnes des vecindari; y es resultat obtengut fins are, fa esperá qu'es mallorquins no serán es més enderrerits en aquesta bona obra humanitaria.

Axí heu esperám; y si no coneguéssem tant es bon có des nòltros paysans, axecaríam encara sa nòstra veu humil, excitantlos a sa caridat. Sabem cert, emperò, que no'u necessitan; y que los bastará sa veu de sa consciencia, més poderosa que sa nòstra, per impulsarlos a fé tot es bé possible a n'aquella gent

(c) Axò s'ha fet retayant un dau a nes nòltro cementèri, y si hey haguessin d'enterrá tots es que bravetjan de no essé catòlics, de còp l'haurian d'axamplá.

malanada, que necessita y espera tot remey.

Fins y tot Fransa, Italia y altres nacions estrangeres han donat bon exemple. ¿Y voleu qu' Espanya, sa nació entre lotes noble y generosa, romanga enrera? No tengueu pò: no hi romandrà. Ni sa nostra província tampòch.

N' estam segús.

O.

EPITAFIS. (*)

Aquí jau un mallorquí
Qu' a noranta anys arribá,
Y vuytanta nou n' emprá
En menjá, fumá y dormí.

Aquesta es sa sepultura
De D.ª Ròsa de Espina.
—Amb so séu nòm s' endevina
Es séu gèni y sa figura.

Descansa aquí un empleat
Que may se vé a está cansat.

Sepultura d' En Palóu,
Revolucionari etèrn:
No 'l volguèren a l' infèrn,
Per pò de que armás renòu.

Descansa aquí D. Libòri
Que quatre pichs se casá,
Y dret a n' el cèl pujá
Sense passá purgatòri.
San Pere, de bat en bat
Ses pòrtes del cèl li obrí,
Perque el pòbre ja tenia
Pagat per adelantat.

Aquí está enterrat En Pleta,
Gran jugadó de tresillo:
Jugant una *voltereta*,
La mòrt li doná *codillo*.

Aquí repòsa en Lluiset;
Morí d' amor.—¡Oh angelet!

Aquí des general Clá
Ses cènres están guardades;
En vida, no 's pronuncia
Més que trenta sèt vegades.

D' es llibertí Jaune Antòni,
Axò es es sepulcre séu:
Vá doná ets òssos a Déu
Y sa carn a n' el Dimòni.

Aquí están, frets y gelats,
Es restos de na Riteta,
Que perdía sa xaveta
Derrera ets enamorats.

(*) Traduits ò imitats, casi tots, d' altres epitafis castellans originals de D. T. A. y D. L. C.

May tengué es séu coret buyt;
Y morí d' una rabiada
Quant la va havé abandonada
Es qui feya vint y vuyt.

Aquí jau D. Llop Alòu,
Un oradó de gran talla.
—¡Gracies a Déu qu' are calla!
Passau, no fassau renòu.

Aquí un jutge molt formal
Repòsa y dòrm com un peix.
—Ja feya en es tribunal
Dos dobbés de lo mateix.

Reposa aquí un mentidè
Que a s' instant que badayava,
«Som mòrt! som mòrt!» esclamava;
Y ningú, ningú el cregué.
Quant ja vá está amortayat,
Deya un, tot boca badada:
—¡Es sa primera vegada
Qu' ha dita una veritat!

M. O.

CORRESPONDENCIA.

Srs. Redactors de L' IGNORANCIA.

IGNORANTS AMICHS: Varies vegades me heu pregat perque prenguéis sa ploma y vos omplís qualque columna des vòstro periòdich. Avuy caurá bé, y será per donarvos un bon consej.

Feysme favor de no pèrde es temps y sa llevó, barayantvos amb el *Mosquito*. Dexaulo giscá en bon' hora, y feys es vòstro cap envant.

¿Qu' en treureu d' haverles amb un periòdich que no representa res, que no respon a cap objecte digne y de profit, y que no té gens ni mica de mèrit moral, ni siquera literari?

Ben mirat, ¿qu' es el *Mosquito*? Tres planes de fades beneytures, y una de *miñons* pintats a escarada, (que encare es lo méno xerèch que té.)

Y es redactós del *Mosquito*, ¿qui son? Es séu matex empeno d' amagá sa cara y posarshi una ventaya devant, demostra sa bondat des séu periòdich. N' estan empagahits (y fan molt bé,) de que sapien qu' es fet séu. Vòltros, mal que mal, tothòm sab qui sou, y vos presentau cara alta y descuberta.

Però, encare que s' amagan es qui escriuen el *Mosquito*, es públich s' en riu d' ells, y los anomena, y sab qui son, y ha pogut conexe sa séua aygordent quants de graus fa.

Creysme a mí: dexaulo fé, dexaulo esbravá, que pòch temps n' hi queda. Tench noticies de que el *Mosquito*, de cada número, tira més exemplás. La gent comensa a embafarsen, y li fa barres. He vist p' es méus propis uys que, cada dilluns, demunt es taurell de can Borrás, y d' altres punts de venta, hey romanen tres munts de periòdichs: dos molt petits, de *Violons* y d' *IGNORANCIES*, y un caramullòt gròs de *Mosquitos*.

Si axò seguex axí, com es probable, aviat devallará es papé; s' entén, es papé d' embolicá safrá y espicies.

Si cercau s' opinió d' es públich imparcial que vos llegex a tots tres sense passió ni *irria*, sentiréu que diu:—«L' *IGNORANCIA* pot viure, y el *Violon* també: un y altre poren sostenirse molt de temps: are lo qu' es el *Mosquito*, tal com es, no té condicions de vida: el pòbre va tísich; just té sa pell y ets òssos, y ses primeres fredós el matarán.»

En nòm d' es bon sentit, dexau aná el *Mosquito*, ¡diga lo que diga! Y si acás, imitant s' adagi, podreu esclamá: «Saluet de mosquit no puja al cèl.»

Ja val més que comenséu a cabilá s' epitafi qu' aviat haurá mesté. Si no n' hi fan de milló, li posarém aquest, que qualcú ja li té compost:

Enterrat sense cap pompa,
Aquí repòsa el *Mosquit*
Qu' a n' es pòch temps de sortit,
Va fé s' arròs pe' sa trompa.
No dexá hereus, ni llegats,
Ni pares li coneguèren:
A tots es qui l' escriguèren
¡Deu los haja perdonats!

Dispensau, amichs, sa doctoria qu' he cregut que vos havia de fé, en profit vòstro, y disponeu en quesvuya des vòstro camarada,

J. B.

COVERBOS.

Una vegada el Pare Ferré del Sant Esperit, que molts des qui viuen a Mallorca l' han conegut, feya la vòlta vòrrera de Ciutat, y quant arribá a ses Quatre-Campanes, se topá amb un metje que venia de fé s' anatomia a un cadáver, a Son Tritlo.

—Bònes tardes tenga, Pare Ferré, ¿que se passetja?

—Vench de veure un malalt de sa *Sini d' en Gil*, y está ben esfondrat.

—Jò vench des cementèri d' examina un cadáver. Y, ¿creuria, Pare Ferré, que en tants com n' he regoneguts y trossetjats, may, a cap d' ells li he pogut afiná s' ánima?

—Oh! no s' estrañ per axò; jò tench tractats y coneguts molts d' hòmos cantsats que pertenenen a sa confraria de Sant March, y, ¿creuria que may los he afinat ses *mañes*?...

Y dihuen si aquell metje era prohòm de dita confraria.

* *

Tothòm sab que a la major part des pòrts de mar se necessita un pràctich per dirigi es barcos, quant entran ò surten; y que abans d' arriá veles solen tenirles lligades amb jonchs a fi de que sense destorb y totes a la una se desfassin y s' estenguen, quant es capitá vòl posá es barco en camí.

Ydò, una vegada un patró molt vey jeya estramunciat, amb un sacerdot en es capsal des llit que li ajudava à bé morí.

Defóra de ca-séua hey havia un estòl de marinés qu'estavan al paio esperant la feta. Amb axò n'arribá un, y lo primé de tot que los demana, diu: ¿y qu'es, y còm se tròba es patró?

Y un altre que just llavò sortia de veurel, li respongué:

—Ja té enjoncat, y es *práctich* à bordo: de còp *navegará*.

**

Un pòbre sabaté à forsa de fé feyna y de qualque disgust que li doná sa dòna, vá agafá una pipida que l'arribá à ses portes de la mòrt. Quant ell vá veure que ja no tenia remey, un dia vá cridá sa dòna, y li digué:

—Veus, Juana María, jò, per lo que vetx, de còp te dexaré, y tú romandrás viuda; encara ests jove, y te costaria trabay dú sa botiga tota sola; en Miquèl, es fadrí majó, es un bòn atlòt que sab fé contents es parroquians; tròb que te convendria casarte amb ell, perque...

—Si t'he de dí la veritat, (respongué ella,) à mi me sab greu que t'hajes de morí; però, no tenguís maldecaps, perque lo que m'aconseyes, es lo matex que jò y en Miquèl ja teniam pensat.

—Mira, Juana María, sols un favó te deman, y es, qu'espereu, al manco, que jò sia mòrt.....

¡Veys aquí un bòn hòmo que se degué morí ben aconhortat!

**

Deya un ninet pobre à un sort molt acomodat y molt avaro:

—Ha dit mumare si mos voleu dexá un pá.

—¿Que dius? Parla fòrt, que no t'he sentit.

—Ha dit mumare si mos voleu dexá dos pans.

—¿Dos? ¡ah, polissó! Tu primé no més havias dit un!

**

S'altre día, un manacorí, per devés sa Ferrería demanava à un cafetero que li donás es dret per arribá à n'es Born, perque segons deya, s'en havia d'aná à Manacò en so *trench* de les dues.

—Ydò, hòmo, que no vós convé més...

—Ja sé jò lo que dich; vuy aná à n'es Born, perque jò no sé ses tresques per Ciutat, y jò sé que p'es Born passan ses giñes, y jò en prende ses giñes ja sé cèrt que afinaré s'estació, y d'allá à Manacò no tench mesté ningú.

Aquell li doná es dret de cap à plassa y per sa còsta que devalla à n'es Mercat.

Es manacorí, tot d'una que veu es rails, pren es tròt per avall y no s'aturá fins à n'es Mòll.

—¡Axò heu han mudat! deya ell còm vey es barcos. De vegades diuen còm

un hòmo se pèrt, anant per bon camí! No tench altre remey que tornarmen à la vila pe sa carretera.

Y lo bò va essé, que quant hey arribá, sa primera noticia que vá doná à sa dòna, diu:—Es ciutadans han girat es *carril*; en llòch d'arribá à Manacò, are vá à n'es Mòll.

—¿Qu'estás bièl?

—No'm fassis el contrari; còm jò t'ho dich, es que heu vatx tocá amb sos pèus. ¡El pòbre deya vè!

**

Un sollerich que carregava d'alga, devés es Portitxòl, còm tengué es carro à caramull, péga còp d'arri! à n'es mul; però aquest no poria arrencá, y reculava.

L'hòmo s'hi enfadá, y comensá à donarli garrotades, p'es cap y tot.

Un qui s'ho mirava li digué:

—¡Vaja! no li peguéu p'es morros, que patex massa s'animal.

—¿P'es morrus? (diu es sollerich rabios,) ¡ydò p'es morrus! Ell nu ha de tuká pitu!

**

Es jutje d'un tribunal, mentres fuyetjava es paperots, demanava à s'acusat, qu'era molt cara de suro:

—¿Vos ja heu estat altres vegades à presili?

S'acusat:—Jò, no señó; ¿y vosté?

**

Un atlotet tudòssa s'examinava de llatí. Es séu tio, que formava part des tribunal, li havia dit:—¡No't retgires! Si't demanan qualque còsa que no sápies, ja'm mirarás, y d'un mòdo ò altre, t'ho diré.

Vé que li preguntan:—¿Que significa *ego*?

S'atlòt no s'en recorda; gira ets uys à n'el tio, y el veu qu'amb un dit se pegava toquets à n'es pit. Y contesta tot satisfet:

—*Ego*?... *ego*? ¡Es guardapits del tio!

**

—¿Però, que fa?—li deyan à un empleat,—tot lo sant día assegudet à sa cadira.

—Ja'u veu, (responia ell,) esper que tòquen les dues per anarmen à diná.

**

Es Manaments de sa dòna casada, son deù.

Es primé: Estimá s'hòmo sobre totes les còses.

Es segon: No jurarli amor en vá.

Es tercé: Ferli festes.

Es quart: Honrarlo més que à son pare y sa mare.

Es quint: No atormentarlo amb exigencies, capritxos, ni refuñfuñs.

Es sisé: No enganarlo ni de paraula ni d'obra.

Es seté: No gastá dobbés en *perifollos*. Es vuité: No marmulá, ni finjí atachs de nirvis, ò còses per l'estil.

Es nové: No desitjá més qu'un próxim, y aquest ha de essé es séu marit.

Es desé: No codiciá es *lujo* d'altri, ni aturarse à mirá es mostradós de ses botigues.

Aquests deù Manaments s'enclòuen à sa caxeta des polvos d'arròs, y deuen d'aquí treurerlos ses dònnes per lletgirlos dotse vegades cada día.

PORROS-FUYES.

SOLUCIONS Á LO DES NÚMERO PASSAT.

GEROGLIFICH.—*Un barco, si té vent, camina, tant si's gròs còm si's peit.*
SEMBLANSES.—1. *En que no los pagan.*—2. *En que té billet.*—3. *En que les compran à pareys.*—4. *En que té bòn llo.*
ENDEVINAYA.—*Caragòls.*

GEROGLIFICH.

Tal RI Tal
T Endiana RI

UN JAY.

SEMBLANSES.

1. ¿En que s'assembla un pou à una levita?
2. ¿Y un canonge à un hòmo casat?
3. ¿Y una tortada à un espedient?
4. ¿Y un ministre d'Hacienda, à n'es rellòtge de San Francesch?

ENDEVINAYA.

Don sa riquesa à cualcú,
Y ningú à ca-séua'm vòl,
Quant sòm de penes consòl
Y d'es mals remey segú.

P.

(Ses solucions, dissapte qui vé, si som vius.)

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

UNA ERMITANA: Aviat insertarém aquelles gloses de sa Seuvatgina. Ses que mos envia últimament no son tan ben fètes.—UN PICAPEDRÉ: Tan poca cosa no val la pena.—E. Aprofitarem un parey d'endevinayes.—SALTIMBANQUIS: Mos pensavam qu'era mòrt. Lo de les Vèrges no arribá d'hora: aprofitarem es geroqlifich: ses semblanses y lo demés, si à vosté li aparex, heu dexarém está.—FUSTÈS DE BUJA: Aniran un parey de semblanses.—DOS DE FORA MALLORCA (*Madrid*.) Gracies de s'endevinaya: les mos envien un poch més envitricollades, si es possible.—B. J. M.: ¡Llástima que lo séu arribás tart! Quant mos ho entregaren, es número ja estava compaginat.

1er NOVEMBRE DE 1879.

Estampa den Pere J. Gelabert.